

Kulttuurin ja kulttuurimatkailun
edistämishjelma
Luonnos 30.1.2021

2021

Sisällys

Taustaa _____	4
Ohjelman tavoite, seuranta ja päivitys _____	5
Tavoite _____	5
Seuranta _____	6
Päivitys _____	6
Ohjelman visio _____	7
Toimenpiteet vision saavuttamiseksi _____	8
Liitteet _____	10
Suhde perustuslakiin _____	10
Laki kuntien kulttuuritoiminnasta _____	10
Kulttuurin merkitys ja hyöty _____	11
Määritelmiä _____	13
Kulttuuri ja kunnan kulttuuritoiminta _____	13
Kulttuurimatkailu _____	13
Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan tavoitteet _____	14
Työryhmä ja edistämishjelmaa koskevat toimenpiteet _____	15
Työryhmä _____	15
Edistämishjelmaa koskevat toimenpiteet _____	15
Lähteet _____	16

Taustaa

Loviisan kaupungin johtoryhmä aloitti kaupungin strategian päivitystyön alkuvuodesta 2020. Kaupungin strategiasta johdetaan lakisääteisten ohjelmien lisäksi myös kaupungille vapaaehtoisia ohjelmia, kuten kulttuuripoliittinen ohjelma, matkailun action plan ja saaristo-ohjelma. Kulttuuripoliittinen ohjelma oli laadittu vuosille 2017–2020 ja matkailun action plan vuosille 2014–2020. Saaristo-ohjelma päättyi vuoden 2019 lopussa. Aiemmista ohjelmista vastasivat sivistys- ja hyvinvointikeskus (kulttuuripoliittinen ohjelma) sekä elinkeino- ja infrastruktuurikeskus (matkailun action plan ja saaristo-ohjelma).

Kaupungin kulttuurista ja matkailusta vastaavat viranhaltijat järjestivät kulttuuristrategian ja matkailun action planin päivittämiseen tähtäävän yleisölle avoimen keskustelutilaisuuden 19.9.2019 perinnekeskus Kuggomin tiloissa uusien ideoiden ja toimintatapojen keksimiseksi. Kaupunginhallitus (10.2.2020 § 29) perusti monialaisen työryhmän valmistelemaan ehdotusta kaupunginhallitukselle kyseisten vapaaehtoisten ohjelmien yhdistämiseksi marraskuun 2020 loppuun mennessä.

Valtioneuvoston saaristoasian neuvottelukunta laati vuoden 2020 aikana saaristo- ja vesistöalueiden valtakunnallisen kehittämisohjelman vuosille 2020–2023 nimeltä Ihmisten saaristo, jonka maa- ja metsä talousministeriö julkaisi lokakuussa 2020.

Ohjelman tavoite, seuranta ja päivitys

Tavoite

Loviisan kaupungin työryhmä linjasi, että kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelma laaditaan lyhyeen ja ytimekkääseen muotoon, jotta se on nopea selailta, tulostaa ja se on helppo omaksua. Kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelman tavoitteena on tarjota kaupungin kulttuuri- ja kulttuurimatkailutyölle pidemmän tähtäimen tavoitteet sekä periaatteet palvelujen tuottamiseen. Samalla edistämishjelma tukee kaupungin strategiaa ja muita ohjelmia, kuten saaristo- ja vesistöalueiden valtakunnallista kehittämissohjelmaa.

Kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelma yhdistää kaupungin kahden keskuksen vastuualueiden tavoitteet (kulttuuri sekä kulttuuria ja taidetta lähellä oleva kulttuurimatkailu) yhdeksi kokonaisuudeksi. Elinkeinopalveluiden vastuulle kuuluva matkailu ja luova talous on jätetty pois tästä edistämishjelmasta.

Edistämishjelman rakenteesta on työryhmä halunnut muokata sellaisen, että ohjelman visio ja toimenpiteet vision saavuttamiseksi ovat heti lukijan löydettävissä. Tämän edistämishjelman pohjana on vakiintuneiden määritelmien käyttö. Lyhyet määritelmät löytyvät ohjelman liitteistä.

Seuranta

Loviisan kaupungin talousarviossa määritellään vuosittain kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelman tavoitteiden mukaiset mitattavat toimenpiteet. Kaupunginvaltuusto seuraa talousarvion etenemistä muun muassa vastuualueiden kokonaistoteuman kautta vuosineljänneksittäin. Hyvinvointilautakunta, elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta sekä kaupunginhallitus käsittelevät vähintään kerran vuodessa kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelmaa.

Päivitys

Toistaiseksi voimassa olevaa kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelmaa päivitetään tarvittaessa. Työryhmä on tarkoituksellisesti halunnut välttää yksityiskohtaisten toimenpiteiden, tekijöiden tai tavoitteiden nimeämistä. Toimenpiteet on laadittu kirjoitusmuodoltaan sellaisiksi, jotta ne eivät rajaisi tai poissulkisi mitään. Huomio on haluttu keskittää toiminnan kohteeseen tai tulokseen, ei tekijään. Tästä syystä työryhmän ehdottamat toimenpiteet vision saavuttamiseksi on lueteltu yleisellä tasolla. Työryhmä ei myöskään halua jaotella eri vastuualueiden palvelutarjoajille tavoitteita tai tehtäviä. Nämä huomioidaan vuosittain kaupungin talousarvion tavoitteissa. Eri tahot voivat hyödyntää edistämishjelmaa niin paikallisen kuin kansainvälisen tason yhteistyössä.

Ohjelman visio

Vision on herätettävä kiinnostusta ja innostettava jatkopohdintaan ja tulkintaan. Se ei ole mustavalkoinen. Vision on hyvä olla luonteva ja aito. Visiota on voitava kuvata eri tavoin, eikä sen tarvitse miellyttää kaikkia.

Visio on arkijohtamisen perusta. Vision avulla pyritään luomaan kuva tulevaisuudesta, joka vetoaa sekä ajatteluun että tunteisiin. Visio on jotakin, jonka yksilö haluaa saavuttaa ja joka innostaa häntä, visio on eräänlainen unelma.

Loviisan kaupungin kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelman visio huomioi kaupungin historian, mutta viittaa myös uuteen elämys- ja kulttuuritarjonnan rikkaudellaan. Loviisan historia käsittää koko kunnan ja kylien historian. Historiaa hyödyntämällä voi kertoa Loviisasta lukuisia tarinoita ja tehdä kaupunkia tunnetuksi, sillä Loviisassa on monia historiallisia kerrostumia, jotka ovat vielä nähtävillä. Tunnettavuuden lisäämiseksi ja tiedon ylläpitämiseksi tarvitaan pitkäjänteistä työtä. Hurmaamisen tarkoituksena on luoda myönteisiä tunnetiloja, sillä tunnetila saa asiat palautumaan helpommin mieleen. Elämysten ja kulttuuritarjonnan avulla luodaan yhteisöllisyyttä: sitä, että kaikki niin sanotusti puhaltavat yhteen hiileen. Kulttuuritarjonnan rikkaus ja elämykset tukevat paikallisidentiteettiä, mutta antavat sijaa myös ulkopuolisille. Työryhmän tavoitteena on ollut luoda lyhyt ja helposti muistettava tulevaisuuden kuva:

Historiallinen Loviisa hurmaa elämyksillä ja kulttuuritarjonnallaan.

Toimenpiteet vision saavuttamiseksi

Edistämishjelman laatinut työryhmä ei halua nimetä ketään yksittäistä tekijää tai tavoitetta toimenpiteille, koska edistämishjelman on tarkoitus olla toimintaa pääpiirteittäin linjaava. Kaupunginvaltuusto hyväksyy tarkemmat ja mitattavat toimenpiteet vuosittain talousarviossaan.

Loviisan historiasta ammennetaan kotiseutuylpeyttä ja paikallisidentiteettiä

- Loviisassa pidetään yllä perinteitä ja nostetaan niitä esille tapahtumissa.
- Rakennetun kulttuuriympäristön osalta tuodaan näkyvästi esille, että uusi ja kehittyvä elää rinta rinnan arvokkaan rakennusperinnön kanssa.
- Loviisassa jokainen voi käyttää omaa kieltään. Loviisalaisuus tarkoittaa muun muassa kielten luontevaa ja luovaa sekoittumista. Kaikessa toiminnassa korostetaan sitä, että jokainen pärjää omalla kielellään.

Jokainen on osa loviisalaisuutta

- Levitetään tietoisuutta lähiympäristöstä ja -kulttuurista jo varhaiskasvatuksesta lähtien, jotta kuntalaiset voivat toimia Loviisan käyntikorttina siten, että jokainen voi nimetä vähintään yhden Loviisaa tunnetuksi tekevän ominaisuuden, teon, teoksen, tuotteen tai asian.
- Kaupunki luo ja tarjoaa mahdollisuuksia, jotta loviisalaisuus mielletään avoimeksi, ystävälliseksi ja innostavaksi tekemiseksi.
- Kerrotaan Loviisasta myönteisiä tarinoita.
- Osallisuutta ja kulttuurikasvatusta hyödynnetään eri tavoin.

Loviisaa tehdään tunnetuksi

- Kulttuuria ja matkailua lähennetään tuotteistamalla yksittäisistä tapahtumista erottuva yhtenäinen kokonaisuus.
- Loviisalaisten vaikuttajien, julkisuuden henkilöiden ja mielenkiintoisten tarinoiden sekä paikkojen osuutta ja merkitystä hyödynnetään uskottavasti.
- Kaupunki kiinnittää jatkuvaa huomiota palveluiden saavutettavuuteen ja ajantasaiseen tietoon.

Kulttuuri edistää loviisalaisen hyvinvointia

- Kulttuurin avulla mahdollistetaan erilaisia elämyksiä.
- Taiteen ammattilaisille tarjotaan toimintaedellytyksiä.
- Edistetään taiteen ja taitoaineiden harrastajien näkymistä ulospäin.
- Panostetaan laadukkaaseen taide- ja taitoaineiden kasvatukseen.
- Laajempaa yhteenkuuluvuutta edistetään yhdistämällä kulttuuri (mukaan lukien taide) osaksi kaupunkilaisten kokemaa arkea. Arjen kulttuuria tehdään näkyväksi. Näin lisätään yhteisöllisyyden ja myönteisen sosiaalisen ilmapiirin kokemusta.

Liitteet

Suhde perustuslakiin

Suomen perustuslain (1999/731) 16. §:n 2 momentin mukaan julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle yhtäläinen mahdollisuus saada kykijensä ja erityisten tarpeidensa mukaisesti myös muuta kuin perusopetusta sekä kehittää itseään varattomuuden sitä estämättä. Tämän voidaan katsoa tarkoittavan muun muassa taiteellista toimintaa ja taiteesta nauttimista hallituksen esityksen eduskunnalle laiksi kuntien kulttuuritoiminnasta yksityiskohtaisten perusteluiden 2. §:n (HE 195/2018 vp) mukaan.

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta

Kulttuuripalvelujen järjestäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä ja sitä säätelee 1.3.2019 voimaan tullut laki kuntien kulttuuritoiminnasta (Kuntaliitto 2019). Tämän tehtävän toteuttamiseksi kunnan tulee:

1. edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
2. luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle
3. edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa
4. tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen
5. edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa
6. edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa

7. edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Kunnan tulee ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien tarpeet. Kunta voi järjestää kulttuuritoiminnan itse taikka yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin. Kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisessä tulee olla riittävää ja monipuolista asiantuntijaosaamista.

Kunnan tulee kulttuuritoimintaa järjestäessään ottaa huomioon toiminta, joka perustuu yleisistä kirjastoista annettuun lakiin (1492/2016), taiteen perusopetuksesta annettuun lakiin (633/1998), museolakiin (729/1992), teatteri- ja orkesterilakiin (730/1992) ja vapaasta sivistystyöstä annettuun lakiin (632/1998). (Finlex 2019.)

Kulttuurin merkitys ja hyöty

Kulttuurilla ja siihen liittyen taiteella on moniulotteinen merkitys ihmisten elämässä ja yhteiskunnassa. Kulttuuri ja taide liittyvät kokonaisvaltaisesti yksilöiden elämään ja hyvinvointiin sekä yhteisöjen ja koko yhteiskunnan toimintaan. Kulttuurilla ja taiteella on itseisarvoinen merkitys, ihmisten yksilöllisiä kokemuksia ja elämyksiä rikastuttava ja elämänlaatua parantava merkitys, yhteisöjen identiteettiä, yhteenkuuluvuutta ja elinvoimaisuutta vahvistava merkitys sekä koko yhteiskuntakehitykseen vaikuttava merkitys niin sosiaalisesti kuin taloudellisesti. Kulttuurin ja taiteen hyödyt ovat sekä välittömiä että välillisiä. Suurin hyöty kulttuurista ja taiteesta saadaan, kun niihin liittyviä toimintoja edistetään sekä kulttuuripolitiikan keinoin että yhteistyössä muiden politiikka-alojen kanssa. (HE 195/2018 vp: Yleisperustelut, Johdanto.)

Kulttuuripolitiikan tavoitteiden toteuttamisen kannalta keskeisiä keinoja lainsäädännön lisäksi ovat rahoitus- ja hallintorakenteet. Suomessa valtio ja kunnat jakavat julkisen sektorin toimijoina päävastuun kulttuuripolitiikan kehittämisestä. Päävastuu ammattitaiteen tukemisesta kuuluu valtiolle. Samoin valtiolla on vastuu toimialan virastoista sekä kansallisten taide- ja kulttuurilaitosten (Suomen Kansallisooppera ja baletti, Kansallisgalleria ja Kansallisteatteri) rahoituksesta ja ohjauksesta. Alueilla toimivien kulttuuri- ja taidelaitosten toimintaa, kuten myös yleisiä kirjastoja ja taiteen perusopetusta, rahoittavat sekä valtio valtiosuusjärjestelmän kautta että kunnat verotuloillaan. Muutoinkin edellytysten luominen kulttuuritoimintaan kuuluu eri tavoin sekä valtion että kunnan tehtäviin. Taiteilijat ja taide-, kulttuuri- ja muut järjestöt, erilaiset taiteen välittäjäorganisaatiot ja myös organisoitumattomat toimijat harjoittavat käytännön kulttuuritoimintaa. Useat yksityiset säätiöt ja yritykset tukevat kulttuuria ja taidetta. (HE 195/2018 vp: Yleisperustelut, Johdanto.)

Kuntien asukasmäärä ja väestörakenne ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat kulttuuritoiminnan ja -palveluiden järjestämiseen. Väestön ikääntyminen lisää kulttuuripalveluiden kysyntää sekä julkiselta, kolmannelta että yksityiseltä sektorilta. Tämä koskee sekä niitä, jotka voivat kuntonsa puolesta käyttää kaikille tarkoitettuja palveluja, että niitä, joille palvelut tuotetaan esimerkiksi hoitolaitoksiin. Lasten ja nuorten tasa-arvoisiin harrastusmahdollisuuksiin on tarpeen kiinnittää huomiota. Ihmisten lisääntyvä liikkuminen ja asuminen useammalla paikkakunnalla tarkoittaa esimerkiksi sitä, että vapaa-ajan asukkaat voivat olla kunnalle sekä kulttuuripalveluiden käyttäjiä, että lisäresurssi kulttuuri- ja tapahtumapalveluiden toteuttamisessa. Maahanmuuttajien ja eri kieliryhmiin kuuluvien määrän lisääntyminen tuo mukanaan tarpeen tarkastella palvelujen järjestämisen tapoja ja sisältöjä uudella tavalla. (HE 195/2018 vp: Yleisperustelut, Nykytila.)

Määritelmiä

Kulttuuri ja kunnan kulttuuritoiminta

Usein kulttuuri-termillä on viitattu ainoastaan korkeatasoiisiin, merkittäviin henkisiin saavutuksiin, kuten taiteeseen: taustalla on ajatus siitä, että kulttuuri tarkoittaa yhteisön parhaita aikaansaannoksia. Kulttuurin käsite on kuitenkin paljon tätä laajempi, ja viittaa jonkin yhteisön elämäntapaan ja maailmankuvaan, esimerkiksi nuorisokulttuuriin tai keskustelukulttuuriin. (Tieteen termipankki 2020.)

Hallituksen esityksen (HE 195/2018 vp: Lakiehdotus, 1 § Soveltamisala) mukaan kunnan kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Kunnan kulttuuritoiminta käsittää yleisen ja muun kulttuuritoiminnan lisäksi muun muassa museo- ja näyttelytoiminnan, teatteri-, tanssi- ja sirkustoiminnan sekä musiikkitoiminnan. Kulttuuritoiminnan palveluvalikoima vaihtelee kuntien välillä. Kunnat voivat järjestää ja organisoida kulttuuritoimintaa kunnassa parhaaksi katsomallaan tavalla. (HE 195/2018 vp: 2.3 Nykytilan arviointi.)

Kulttuurimatkailu

”Kulttuurimatkailussa tuotetaan alueellisia ja paikallisia kulttuurin voimavaroja arvostaen matkailutuotteita ja -palveluja paikallisille ja alueen ulkopuolisille ihmisille liiketoiminnallisin perustein. Tavoitteena on luoda elämyksiä ja mahdollisuus tutustua näihin kulttuurisiin voimavaroihin, oppia niistä tai osallistua niihin. Näin vahvistetaan ihmisten identiteetin rakentumista, sekä oman että muiden kulttuurien ymmärrystä ja arvostusta.”

Kulttuurimatkailun voimavaroja ovat kaikki ihmisen aikaansaama ja muokkaama; historia, kulttuurimaisemat, rakennettu ympäristö, arkeologiset kohteet, museot, esittävä taide, visuaalinen taide, design, tapahtumat, käsityö, kieli, maut, perinteet, tavat, arvot, aatteet, elämäntyyli, uskonto, luonteenpiirteet sekä saavutukset tieteessä, teknologiassa ja elinkeinoissa. (Kauppa- ja teollisuusministeriö 2006: 91.)

Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuripolitiikan tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020) kulttuuripolitiikan strategia ulottuu vuoteen 2025. Valtion strategiset tavoitealueet ja tavoitteet ovat:

- **Luova työ ja tuotanto**
Taiteellisen ja muun luovan työn tekemisen edellytykset ovat parantuneet ja tuotannon ja jakelun muodot monipuolistuneet.
- **Osallisuus ja osallistuminen kulttuuriin**
Osallisuus kulttuuriin on lisääntynyt ja eri väestöryhmien erot osallistumisessa ovat kaventuneet.
- **Kulttuurin perusta ja jatkuvuus**
Kulttuurin perusta on vahva ja elinvoimainen

Työryhmä ja edistämishjelmaa koskevat toimenpiteet

Työryhmä

Työryhmän kokoonpanoon kuuluivat kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö, kulttuurituottaja, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja, kirjastonjohtaja, elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja, matkailusihteeri, elinkeinopäällikkö, elinkeino- ja infrastruktuurilautakunnan sekä hyvinvointilautakunnan nimeämät jäsenet. Kutsuttuna asiantuntijana kuultiin museointendenttiä. Työryhmän puheenjohtajana toimi kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

Työryhmä valmisteli ehdotuksen kulttuuripolitiisen ohjelman ja matkailun action planin yhdistämiseksi marraskuun 2020 loppuun mennessä. Ehdotuksen nimi on Kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelma. Edistämishjelma tukee kaupungin strategian lisäksi valtioneuvoston saaristoasian neuvottelukunnan vuoden 2020 aikana laatimaa saaristo- ja vesistöalueiden valtakunnallista kehittämisselmaa vuosille 2020–2023.

Edistämishjelmaa koskevat toimenpiteet

Työryhmä keräsi palautetta edistämishjelmaluonnoksesta Webropol-kyselyn avulla 26.11.–8.12.2020. Kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelmaluonnos oli nähtävillä ja kommentoitavissa myös Loviisan pääkirjastossa ja asiakaspalvelutoimisto Lovinfossa. Lisäksi työryhmä järjesti avoimet kulttuurikahvit etäyhteydellä tiistaina 8.12.2020, jolloin myös oli mahdollista antaa palautetta luonnoksesta. Yleisötilaisuuksien järjestäminen ei ollut mahdollista koronapandemian vuoksi. Työryhmä sai Webropol-kyselyn ja etätilaisuuden avulla yhteensä 30 palautetta, joista 17 oli kirjallista. Työryhmä pyytää ohjelmasta lausuntoja seuraavilta tahoilta helmikuun 2021 loppuun mennessä vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisovaltuusto, hyvinvointilautakunta 10.2., perusturvalautakunta 11.2., kasvatus- ja sivistyslautakunta 24.2., elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta 25.2.

Kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämishjelma on hyväksytty:

Loviisan kaupunginhallituksessa xx.xx.2021

Loviisan kaupunginvaltuusto xx.xx.2021

Lähteet

Finlex. 2019. Laki kuntien kulttuuritoiminnasta.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190166>

Hallituksen esitys HE 195/2018 vp. 2018.

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_195+2018.aspx

Kauppa- ja teollisuusministeriö. 2006. Suomen matkailustrategia vuoteen 2020 & toimenpideohjelma vuosille 2007–2013. KTM Julkaisuja 21/2006.

Kuntaliitto. 2019. Taide ja kulttuuri: Kuntien kulttuuritoiminta.

<https://www.kuntaliitto.fi/opetus-ja-kulttuuri/kunnan-kulttuuritoiminta/kuntien-kulttuuritoiminta>

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2020. Kulttuuripolitiikan linjaukset ja kehittäminen.

<https://minedu.fi/kulttuuri/linjaukset>

Tieteen termipankki. 2020. Kirjallisuudentutkimus: kulttuuri.

<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Kirjallisuudentutkimus:kulttuuri>

Lisätietoja antaa:

Kirsi Kinnunen

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Karlskronabulevardi 8, PL 77

07901 LOVIISA

puh. +358 440 555 250

www.loviisa.fi

Kuvat: Loviisan kaupunki

Kuvaajat: Creative Peak, Eeva Kangas, Johanna Holvikangas, Eemi Kettunen, Tom Engström, Päivi Karppi, Shasmine Bruce, Lilian Järvinen